

Seminarul

$(\Omega, \mathcal{K}, P) \Rightarrow \Omega$ spațiu stărilor/probelor
 \mathcal{K} σ -alg. (mult. evenimentelor pos.)
 P f. de prob

$\Omega = \{1, 2, 3, 4, 5, 6\}$ Luăm $\mathcal{K} = \mathcal{P}(\Omega)$

$\mathcal{P}(\Omega) = \{\emptyset, \{1\}, \{2\}, \dots, \{6\}, \{1, 2\}, \{1, 3\}, \dots, \Omega\}$

$1, 3, 5 \rightarrow DA$

$2, 4, 6 \rightarrow NU$

$\mathcal{K}_0 = \{\emptyset, \Omega, \{1, 3, 5\}, \{2, 4, 6\}\}$

$P: \mathcal{K} \rightarrow [0, 1]$

* Dacă vrem să fol. zarul pentru 3 opțiuni? (Cum arată \mathcal{K}_0 ?)

$\Omega = \{1, 2, 3, 4, 5, 6\}$

$1, 4 \rightarrow \text{opțiunea 1}$

$2, 5 \rightarrow \text{opțiunea 2}$

$3, 6 \rightarrow \text{opțiunea 3}$

$\Rightarrow \mathcal{K}_0 = \{\emptyset, \Omega, \{1, 4\}, \{2, 5\}, \{3, 6\}\}$

① (Ω, \mathcal{K}, P) , A, B, C , $P: \mathcal{K} \rightarrow [0, 1]$

1) $A \cap B$

2) $A \cup B \cup C$ și 3) $A \cup B \cup C$

4) $\overline{A \cup B \cup C} = \bar{A} \cap \bar{B} \cap \bar{C}$

5) $A \cap C \cap \bar{B}$

6) $(A \cap B \cap \bar{C}) \cup (\bar{A} \cap \bar{B} \cap C) \cup (\bar{A} \cap B \cap \bar{C}) \cup (\bar{A} \cap \bar{B} \cap \bar{C}) = E$

7) $\overline{A \cap B \cap C} = \bar{A} \cup \bar{B} \cup \bar{C}$

② $A \rightsquigarrow m: 2$

$B \rightsquigarrow m: 3$

$C \rightsquigarrow m: 10$

a) $C_n(A \cup B)$ înseamnă: nr: 10 și nr: 3

b) $(A \cap B) \cup C$ înseamnă: nr: 6 sau nr: 10

c) $(A \cap B) \cup (A \cap C)$ înseamnă: nr: 6 sau (nr: 2 și nr: 10)

⊛ {O mamă are 3 copii, sunt 10 mame
Se alege o pereche de o mamă și un copil
Câte candidaturi avem?

Orice mamă cu orice 3 copii $\Rightarrow 10 \cdot 3$

⊛ Câte nr. de înmatriculare se pot forma cu 3 l și 3 cf.
 $10^3 \cdot 26^3$

⊛ Voce 4!
Baobab $\frac{6!}{3!2!} \Rightarrow \frac{n!}{m_1! m_2! \dots m_k!}$ nr. permutări unde par repetabili
 $k = \text{nr. elem. distincte}$
 $m_1 + m_2 + \dots + m_k = n$

⊛ comitet = 2 femei și 3 b
5 femei și 7 bărbați
 $C_5^2 \cdot C_7^3$

Dacă 2 bărbați sunt călăreți și nu vor să facă parte din același comitet?

$$C_5^2 (C_7^2 - C_2^1 + C_5^3 \cdot C_2^0)$$

⊛ Considerăm un set de antene m , din care m sunt defecte. Vrem să le înșiruim a.1. să nu avem 2 antene defecte una lângă alta.

Seminar 3

Probabilități condiționate

⊛ Dacă $A \in \mathcal{K}$, $A \neq \emptyset$ este posibilă $P(A) = 0$?

R. n.a. că $\exists A \neq \emptyset, P(A) = 0 \Rightarrow P(\bar{A}) = 1 \Rightarrow \bar{A} = \Omega$ ~~ok~~

$$A, B \in \mathcal{K}, B \neq \emptyset \quad P(A|B) = \frac{P(A \cap B)}{P(B)}$$

Bayes ($P(A \neq \emptyset)$)

Obs: A, B ies atunci $P(A|B) = P(A)$

$$P(B|A) = \frac{P(A) \cdot P(A|B)}{P(A)}$$

Formula: $P(A \cup B) = P(A) + P(B) - P(A \cap B)$

obs: A, B ime $P(A \cup B) = P(A) + P(B)$
(imcompabile)

⊛ A, B, X ev

$$P(A|X) = 0,22$$

$$P(A \cap X) = 0,11$$

$$P(X \cap B) = 0,16$$

$$P(B \cup X) = 0,76$$

$$P(A) = 0,31$$

a) $P(B|X) = ?$

$$P(X) = \frac{P(A \cap X)}{P(A|X)} = \frac{0,11}{0,22} = \frac{1}{2}$$

$$P(B|X) = \frac{P(B \cap X)}{P(X)} = \frac{0,16}{1/2} = 0,32$$

b) $P(B) = ?$

$$P(X \cup B) = P(X) + P(B) - P(X \cap B) \Leftrightarrow P(B) = P(X) - P(X \cap B) - P(X \cup B) = 1/2 - 0,16 - 0,76$$

c) $P(X) =$

d) $P(A \cup X) = ?$

$$P(A \cup X) = P(A) + P(X) - P(A \cap X) = P(A) + 1/2 - 0,11 = 2 - 0,5 - 0,11$$

$$P(A) = \frac{P(A \cap X)}{P(A|X)} = \frac{0,22}{0,11} = 2$$

⑤ (Ω, K, P) câmp probabilitate a) $P(A), P(B) = ?$

$$A, B \in K$$

$$P(A \cap B) = 0,01$$

$$P(A \cap \bar{B}) = 0,03$$

$$P(A|B) = 0,05$$

$$P(A \cap B) + P(A \cap \bar{B}) = 0,01 + 0,03 = 0,04 \Leftrightarrow$$

$$\Leftrightarrow P((A \cap B) \cup (A \cap \bar{B})) = 0,04 \Leftrightarrow$$

pt. că $A \cap B$ și $A \cap \bar{B}$ sunt ev. incompatibile

$$\Leftrightarrow P(A \cap (B \cup \bar{B})) = 0,04 \Leftrightarrow P(A) = 0,04$$

$$P(B) = \frac{P(A \cap B)}{P(A|B)} = \frac{0,01}{0,05} = 0,2$$

b) $P(A \cup B), P(\bar{A} \cap \bar{B}) = ?$

$$P(A \cup B) = P(A) + P(B) - P(A \cap B) = 0,04 + 0,2 - 0,01 = 0,24 - 0,01 = 0,23$$

$$P(\bar{A} \cap \bar{B}) = P(\overline{A \cup B}) = 1 - P(A \cup B) = 1 - 0,23 = 0,77$$

c) $P(B|A), P(A|\bar{B}) = ?$

$$P(B|A) = \frac{P(A \cap B)}{P(A)} = \frac{0,01}{0,04} = 0,25 \quad \text{sau } P(B|A) = \frac{P(A \cap B)}{P(A)} =$$

$$\frac{P(A \cap B)}{P(A)} \quad \text{sau}$$

$$P(B|A) = \frac{P(A|B) \cdot P(B)}{P(A)} = \frac{0,05 \cdot 0,2}{0,04} = 0,25$$

$$P(A|\bar{B}) = \frac{P(A \cap \bar{B})}{P(\bar{B})} = \frac{0,03}{1 - 0,2} = \frac{0,03}{0,8} = 0,0375$$

d) $P(B|\bar{A}), P(\bar{A}|\bar{B}) = ?$

$$P(B|\bar{A}) = \frac{P(B \cap \bar{A})}{P(\bar{A})} = \frac{0,19}{1 - P(A)} = \frac{0,19}{0,96} = 0,1979$$

$$\underbrace{P(B \cap \bar{A}) + P(B \cap A)}_{\text{inc.}} = P(B) \Leftrightarrow P(B \cap \bar{A}) = 0,2 - 0,01 = 0,19$$

$$P(\bar{A}|\bar{B}) = \frac{P(\bar{A} \cap \bar{B})}{P(\bar{B})} = \frac{P(\overline{A \cup B})}{P(\bar{B})} = \frac{1 - 0,23}{1 - 0,2} = \frac{0,77}{0,8} = 0,9625$$

A_1, A_2, \dots, A_m sint-camplul de evenimente

$$A_i \cap A_j = \emptyset \quad \forall i, j$$

$$\bigcup_{i=1}^m A_i = \Omega$$

$$\text{Formula probab. totale: } P(X) = \sum_{i=1}^m P(X|A_i) P(A_i)$$

Obs: $P(\bar{A}|B) = 1 - P(A|B)$

$P(A|\bar{B}) \neq 1 - P(A|B)$

$$= \frac{(1 - P(X|A_1))P(A_1) + (1 - P(X|A_2))P(A_2)}{1 - P(X)} = \frac{(1 - 0,02) \cdot 0,3 - (1 - 0,04) \cdot 0,5}{1 - 0,036}$$

$$= \frac{0,98 \cdot 0,3 - 0,96 \cdot 0,5}{0,964} = \frac{0,294 - 0,48}{0,964} = 0,18$$

⑧ A_i - avem 2 la aruncarea i (zar)

$$P\left(\bigcup_{i=1}^7 A_i\right) = 1 - P\left(\bigcap_{i=1}^7 \bar{A}_i\right) = 1 - \prod_{i=1}^7 \bar{A}_i = 1 - \left(\frac{5}{6}\right)^7$$

⑨ Aruncăm 2 zaruri

X = primul mai mare decât al doilea

Y = — " — mic — " —

Z = primul egal cu al doilea

X, Y, Z = sist. complet de evenimente $\Rightarrow P(X) + P(Y) + P(Z) = 1$

$$P(Z) = \frac{6}{36} = \frac{1}{6} \quad \left| \Rightarrow 2P(X) + \frac{1}{6} = 1 \Leftrightarrow P(X) = P(Y) = \frac{1}{2} - \frac{1}{12} \right.$$

$$P(X) = P(Y)$$

⑩ Se ar. simultan 2 zaruri \Rightarrow suma să fie 5 sau 8

A_m = ev. că 5 apare la a m -a încercare și 5 și 8 nu apar la $m-1$ încercări

$$\sum_{m=1}^{\infty} P(A_m) = \sum_{m=1}^{\infty} \left(\frac{26}{36}\right)^{m-1} \cdot \frac{6}{36} = \frac{1}{6} \sum_{m=1}^{\infty} \left(\frac{26}{36}\right)^{m-1} = \frac{1}{6} \sum_{m=0}^{\infty} \left(\frac{26}{36}\right)^m = \frac{1}{6} \cdot \frac{1}{1 - \frac{26}{36}}$$

10) 100 calculatoare

F_1, F_2, F_3 furnizori

30 50 20 calc. de la furn.

2% 4% 5% defec în per. de garanție

X = ev. care arată că un calculator ~~de~~ se defectează în perioada de garanție

A_i = ev. că un calc. provine de la un furnizor F_i , $i \in \{1, 2, 3\}$

$$P(A_1) = \frac{30}{100} = 0,3$$

$$P(A_2) = \frac{50}{100} = 0,5$$

$$P(A_3) = \frac{20}{100} = 0,2$$

~~$P(A_1)$~~ $P(X|A_1) = 0,02$ (aduc 2%)

$$P(X|A_2) = 0,04$$

$$P(X|A_3) = 0,05$$

a) probabilitatea ca un calculator din magazin să se defecteze.
 $P(X) = ?$

A_1, A_2, A_3 formează sist. compl. de ev.

~~$P(X) = P(X|A_1) + P(X|A_2) + P(X|A_3) = 0,02 + 0,04 + 0,05 =$~~

$$P(X) = P(X|A_1) \cdot P(A_1) + P(X|A_2) \cdot P(A_2) + P(X|A_3) \cdot P(A_3)$$

$$P(X) = 0,02 \cdot 0,3 + 0,04 \cdot 0,5 + 0,05 \cdot 0,2 = 0,036$$

b) $P(A_2|X) = \frac{P(X|A_2) \cdot P(A_2)}{P(X)} = \frac{0,04 \cdot 0,5}{0,036} \approx 0,55$

c) $P(X|A_1 \cup A_3) = \frac{P(X \cap (A_1 \cup A_3))}{P(A_1 \cup A_3)} = \frac{P(\overbrace{(X \cap A_1) \cup (X \cap A_3)}^{\text{inc.}})}{P(\underbrace{A_1 \cup A_3}_{\text{imposibile}})} =$

$$= \frac{P(X \cap A_1) + P(X \cap A_3)}{P(A_1) + P(A_3)} = \frac{P(X|A_1) \cdot P(A_1) + P(X|A_3) \cdot P(A_3)}{P(A_1) + P(A_3)}$$

$$= \frac{0,02 \cdot 0,3 + 0,05 \cdot 0,2}{0,3 + 0,2} = \frac{0,02 \cdot 0,3 + 0,01}{0,5} = \frac{0,006 + 0,01}{0,5} = \frac{0,016}{0,5} = \frac{16}{500} = 0,032$$

d) $P(A_1 \cup A_2 | \bar{X}) = \frac{P((A_1 \cup A_2) \cap \bar{X})}{P(\bar{X})} = \frac{P((A_1 \cap \bar{X}) \cup (A_2 \cap \bar{X}))}{1 - P(X)} =$

$$= \frac{P(A_1 \cap \bar{X}) + P(A_2 \cap \bar{X})}{1 - P(X)} = \frac{P(\bar{X}|A_1) \cdot P(A_1) + P(\bar{X}|A_2) \cdot P(A_2)}{1 - P(X)}$$

Seminar 4

Scheme de probabilitate

- ① Schema binomială (a lui Bernoulli) (cu bila roșie) / (2 culori)

$$P(m; k, m-k) = C_m^k \cdot p^k \cdot q^{m-k}$$

prob. ca din m extrageri ca k să fie cul. dorită și $m-k$ cea nedorită

p - succesuri și q - eșecuri

prob. la
o extragere

- ② Schema cu bila roșie cu x culori

$$P(m; m_1, m_2, \dots, m_x) = \frac{m!}{m_1! \cdot m_2! \cdot \dots \cdot m_x!} \cdot p_1^{m_1} \cdot p_2^{m_2} \cdot \dots \cdot p_x^{m_x}$$

- ③ Schema hipergeometrică (cu bila roșie)

$$P(m; k, m-k) = \frac{C_{N_1}^k \cdot C_{N_2}^{m-k}}{C_N^m}$$

m bile fără roșie
 $N = N_1 + N_2$

- ④ Schema cu lăți roșie cu x culori

$$P(m; m_1, m_2, \dots, m_x) = \frac{C_{N_1}^{m_1} \cdot C_{N_2}^{m_2} \cdot \dots \cdot C_{N_x}^{m_x}}{C_N^m}$$

- ⑤ Schema lui Pascal (geometrică)

$$P(k) = p \cdot q^{k-1}$$

- ⑥ Schema lui Poisson

$P(m; k, m-k)$ cauză lui t^k

din pol. $Q(t) = \prod_{i=1}^m (p_i \cdot t + q_i)$

$$① \quad a) \quad p_1 = \frac{5}{30} \quad p_2 = \frac{10}{30} \quad p_3 = \frac{4}{30}$$

$$T = 30 \quad T = 30 \quad T = 30$$

$$S = 5 \quad S = 10 \quad S = 4$$

$$g_1 = \frac{25}{30} \quad g_2 = \frac{21}{30} \quad g_3 = \frac{26}{30}$$

$$P(3; 0, 3) = g_1 \cdot g_2 \cdot g_3$$

$$Q(t) = (p_1 t_1 + g_1) (p_2 t_2 + g_2) (p_3 t_3 + g_3)$$

$$b) \quad P(3; 1, 2) = p_1 g_2 g_3 + p_2 g_1 g_3 + p_3 g_1 g_2$$

$$c) \quad P(c) = P(3; 0, 3) + P(3; 1, 2) + P(3; 2, 1)$$

$$P(3; 2, 1) = p_1 p_2 g_3 + p_2 p_3 g_1 + p_1 p_3 g_2$$

$$d) \quad P(D) = P(c)$$

$$② \quad p = \frac{2}{10}$$

$$a) \quad P(8; 4, 4) = C_8^4 \cdot p^4 \cdot q^4 = C_8^4 \cdot \left(\frac{2}{10}\right)^4 \cdot \left(\frac{8}{10}\right)^4$$

$$b) \quad P(8; 5, 3) = C_8^5 \cdot \left(\frac{2}{10}\right)^5 \cdot \left(\frac{8}{10}\right)^3$$

$$c) \quad P(c) = \sum_{k=6}^8 P(8; k, 8-k)$$

d) $x = \text{ev. cel puțin 3 să cumpere}$ (oare, știind că " y = ev. minim 2 nu vor cumpăra")

$y = \text{ev. minim 2 nu vor cumpăra}$

$$P(D) = P(x|y) = \frac{P(x \cap y)}{P(y)} = \frac{\sum_{k=3}^6 P(8; k, 8-k)}{\sum_{k=0}^6 P(8; k, 8-k)}$$

$$x \Rightarrow \{3, 4, 5, 6, 8\}$$

$$y \Rightarrow \{6, 5, 4, 3, 2, 1, 0\}$$

n

e) $M = \text{ev. să cumpere mai puțin de 4 persoane}$

$N = \text{ev. 2 au cumpărat deja}$

$$P(E) = \frac{P(M|N)}{P(N)} = \frac{P(M)}{P(N)} = 1$$

$$0, 1, 2, 3$$

$$n = 2$$

- ⑥ 49 bile, probă ca 4 din nr. extrase să fie 7, 26, 14, 8, 3 sau 22
 6 extrageri fără a se pune bila înapoi
 dat că bilele sunt numerotate 1-49 aplicăm schema cu 4 culori.
 Aplicăm schema hipergeometrică

$$N = 49$$

$$N_1 = 6$$

$$N_2 = 43$$

$$m = 6$$

$$\Rightarrow P(6; 4, 2) = \frac{C_6^4 \cdot C_{43}^2}{C_{49}^6} \approx 0,000968$$

- ⑦ monedă

$$a) P(„7”) = \frac{1}{2} \cdot \left(\frac{1}{2}\right)^6$$

$$b) P(„1”) + \dots + P(„6”) = \sum_{k=1}^6 \frac{1}{2} \left(\frac{1}{2}\right)^{k-1}$$

Obs: Dacă am fi avut o monedă mădrită nu ar mai fi fost
 $\frac{1}{2}$ și $\frac{1}{2}$

$$c) P_c = \sum_{k=5}^{\infty} P(„k”) = \sum_{k=5}^{\infty} \frac{1}{2} \cdot \frac{1}{2}^{k-1} \text{ nu e bine}$$

$$d) P_d = \sum_{k=6}^{\infty} P(„k”) = \sum_{k=6}^{\infty} \frac{1}{2} \cdot \frac{1}{2}^{k-1}$$

$$e) P_c = \sum_{k=1}^5 P(„k”) = \sum_{k=1}^5 \frac{1}{2} \cdot \frac{1}{2}^{k-1}$$

Seminar 5

- variabile aleatoare -

① Fie variabila aleatoare discretă $X: \begin{pmatrix} -2 & -1 & 0 & 1 & 2 \\ 3p & 4p & 2p & p & p \end{pmatrix}, p \in \mathbb{R}$

a) $p = ?$
 c.e. $p > 0 \quad \Rightarrow \quad 3p + 4p + 2p + p + p = 1 \Rightarrow p = \frac{1}{11}$

b) $X: \begin{pmatrix} -2 & -1 & 0 & 1 & 2 \\ \frac{3}{11} & \frac{4}{11} & \frac{2}{11} & \frac{1}{11} & \frac{1}{11} \end{pmatrix}$

$Y \stackrel{\text{def}}{=} 16X - 23 \quad E(Y), E(Z)$

$Z \stackrel{\text{def}}{=} 3X - 2 \quad \text{Var}(Y), \text{Var}(Z)$

$E(X) = -2 \left(\frac{3}{11} \right) + (-1) \left(\frac{4}{11} \right) + 0 \cdot \frac{2}{11} + 1 \cdot \frac{1}{11} + 2 \cdot \frac{1}{11}$

$E(X) = \frac{-6 - 4 + 0 + 1 + 2}{11} = -\frac{7}{11}$

$\text{Var}(X) = E((X - \bar{X})^2) = E(X^2) - (E(X))^2$

$X^2 \sim \begin{pmatrix} 4 & 1 & 0 & 1 & 4 \\ \frac{3}{11} & \frac{4}{11} & \frac{2}{11} & \frac{1}{11} & \frac{1}{11} \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 & 1 & 4 \\ \frac{2}{11} & \frac{5}{11} & \frac{4}{11} \end{pmatrix} \Rightarrow E(X^2)$

$E(X^2) = 0 \cdot \frac{2}{11} + 1 \cdot \frac{5}{11} + 4 \cdot \frac{4}{11} = \frac{21}{11}$

$\text{Var}(X) = \frac{21}{11} - \left(-\frac{7}{11} \right)^2 = \frac{11 \cdot 21 - 49}{121} = \frac{231 - 49}{121} = \frac{182}{121}$

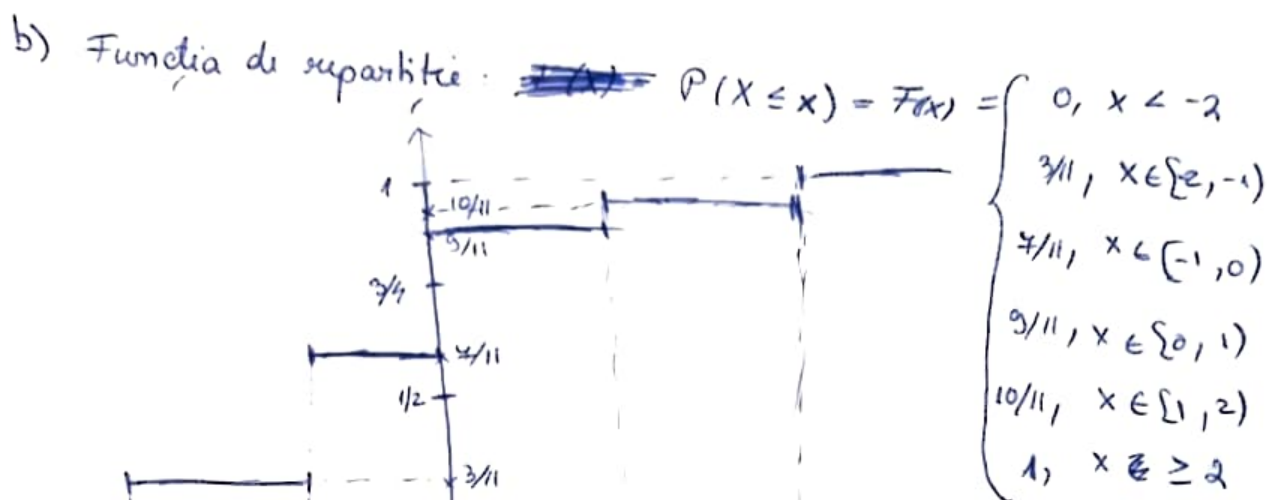
Răspuns final: $E(X) = -\frac{7}{11}; \text{Var}(X) = \frac{182}{121}$

$$E(16X - 23) = 16E(X) - 23 = 16 \cdot \frac{4}{11} - 23$$

$$\text{Var}(16X - 23) = 16^2 \cdot \text{Var}(X) = \dots$$

$$E(X) \quad E(3X - 2) = 3E(X) - 2$$

$$\text{Var}(3X - 2) = 3^2 \text{Var}(X) = \dots$$

d) (cuvântă suplimentară)

$$P(-1.5 < X < 1.5) = \frac{4}{11} + \frac{2}{11} + \frac{1}{11} = \frac{7}{11} \quad (\text{mi-am folosit de funcția de repartiție})$$

SAU

$$= F(1.5) - F(-1.5) - P(X = 1.5) = \frac{10}{11} - \frac{3}{11} - 0 = \frac{7}{11}$$

$$P(a < X \leq b) = F(b) - F(a)$$

$$P(\underbrace{X < 0}_A | \underbrace{X > -2}_B) = \frac{P(X < 0 \cap X > -2)}{P(X > -2)} = \frac{4/11}{1 - P(X \leq -2)} = \frac{4/11}{1 - F(-1)} = \frac{1}{2}$$

⑫ $X: \begin{pmatrix} 0 & 1 & 2 & \dots & k & \dots & 10 \\ p & p & p & \dots & p & \dots & p \end{pmatrix} \quad P = \frac{1}{3} \quad (\text{monedă măsluită})$

a) $P_k = C_{10}^k p^k (1-p)^{10-k}, \forall k = \overline{0, 10}$ (schimb cu lula reverită)

b) $E(X) = \sum_{k=0}^{10} k \cdot P_k = \sum_{k=0}^{10} k \cdot C_{10}^k p^k (1-p)^{10-k} = \dots$ ținemă = $10 \cdot \frac{1}{3}$

$$\text{Var}(X) = E(X^2) - (E(X))^2 = \dots = 10 \cdot \frac{1}{3} \cdot \frac{2}{3}$$

$$\textcircled{4} \quad X: \begin{pmatrix} -2 & 3 & 4 & 6 \\ 6p & 2p & 9p & p \end{pmatrix} \quad p \in \mathbb{R}$$

$$\text{c.e. } p > 0 \Rightarrow 6p + 2p + 9p + p = 1 \Rightarrow 18p = 1 \Rightarrow p = \frac{1}{18}$$

$$X: \begin{pmatrix} -2 & 3 & 4 & 6 \\ \frac{6}{18} & \frac{2}{18} & \frac{9}{18} & \frac{1}{18} \end{pmatrix}$$

$$a, b = ?$$

$$\begin{cases} E(aX+b) = 57 \\ \text{Var}(aX+b) = 45 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} aE(X) + b = 57 \\ a^2 \text{Var}(X) = 45 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} 2a + b = 57 \Rightarrow b = 57 \pm 6 \\ \frac{25}{3} a^2 = 45 \Rightarrow a^2 = 9 \Rightarrow a = \pm 3 \end{cases} \Rightarrow$$

$$E(X) = -2 \cdot \frac{6}{18} + 3 \cdot \frac{2}{18} + 4 \cdot \frac{9}{18} + 6 \cdot \frac{1}{18} = \frac{36}{18} = 2$$

$$E(X^2) = (-2)^2 \cdot \frac{6}{18} + 3^2 \cdot \frac{2}{18} + 4^2 \cdot \frac{9}{18} + 6^2 \cdot \frac{1}{18} = \frac{24 + 18 + 16 \cdot 9 + 36}{18} = \frac{222}{18}$$

$$\text{Var}(X) = E(X^2) - (E(X))^2 = \frac{222}{18} - 4 = \frac{34}{3} - 4 = \frac{25}{3}$$

$$\Rightarrow a \in \{+3, -3\} \quad \text{si} \quad b \in \{51, 63\}$$

Seminar 6
- variabile aleatoare -

3) $X = \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ 0,4 & 0,6 \end{pmatrix}$ $Y = \begin{pmatrix} -1 & 1 \\ 0,5 & 0,5 \end{pmatrix}$

a)

$X \backslash Y$	-1	1	P_i
0	$0,5-k$	$k-0,1$	0,4
1	k	$0,6-k$	0,6
Q_j	0,5	0,5	1

$$E(X) = 0,6$$

$$E(Y) = 0$$

$$\begin{aligned} \text{Var}(X) &= E(X^2) - E(X)^2 = \\ &= 0,6 - 0,6^2 = 0,24 \end{aligned}$$

$$\text{Var}(Y) = E(Y^2) - E(Y)^2 = 1 - 0 = 1$$

$$E(X \cdot Y) = -1 \cdot k + 0 \cdot 0,4 + 1 \cdot (0,6 - k) = 0,6 - 2k$$

$$X \cdot Y = \begin{pmatrix} 0 & 0 & 1 & 1 \\ 0,5-k & k-0,1 & k & 0,6-k \end{pmatrix}$$

$$X \cdot Y = \begin{pmatrix} -1 & 0 & 1 \\ k & 0,4 & 0,6-k \end{pmatrix}$$

$$b) \rho(X, Y) = \frac{E(X \cdot Y) - E(X) \cdot E(Y)}{\sqrt{\text{Var}(X) \cdot \text{Var}(Y)}} = \frac{0,6 - 2k - 0,6 \cdot 0}{\sqrt{0,24 \cdot 1}} = \frac{0,6 - 2k}{\sqrt{0,24}}$$

c) X, Y independente $\Leftrightarrow \rho(X, Y) = 0 \Leftrightarrow 0,6 - 2k = 0 \Leftrightarrow k = 0,3$
Pt. $k = 0,3$

$$\pi_{ij} =$$

$X \backslash Y$	-1	1	P_i
0	0,2	0,2	
1	0,3	0,3	
Q_j	0,5	0,5	1

⑧

$X \backslash Y$	-2	-1	0	1	P_{\cdot}
-1	$1/80$	$2/80$	$3/80$	$14/80$	$1/4 = 20/80$
0	$2/80$	$3/80$	$14/80$	$1/80$	$20/80$
1	$3/80$	$14/80$	$1/80$	$2/80$	$1/4 = 20/80$
2	$14/80$	$1/80$	$2/80$	$3/80$	$20/80$
P_{\cdot}	$1/4 = 20/80$	$20/80$	$1/4 = 20/80$	$20/80$	1

$$a) \quad X: \begin{pmatrix} -1 & 0 & 1 & 2 \\ 1/4 & 1/4 & 1/4 & 1/4 \end{pmatrix} \quad Y: \begin{pmatrix} -2 & -1 & 0 & 1 \\ 1/4 & 1/4 & 1/4 & 1/4 \end{pmatrix}$$

$$E(X) = -1 \cdot 1/4 + 0 \cdot 1/4 + 1 \cdot 1/4 + 2 \cdot 1/4$$

$$E(X) = 1/2$$

$$E(X^2) = 0 \cdot 1/4 + 1 \cdot 2/4 + 4 \cdot 1/4$$

$$E(X^2) = 3/2$$

$$\text{Var}(X) = E(X^2) - E(X)^2$$

$$= 3/2 - 1/4 = 5/4$$

$$E(Y) = -2 \cdot 1/4 + (-1) \cdot 1/4 + 0 \cdot 1/4 + 1 \cdot 1/4$$

$$E(Y) = -1/2$$

$$E(Y^2) = 3/2$$

$$\text{Var}(Y) = E(Y^2) - E(Y)^2 = 3/2 - 1/4 = 5/4$$

$$X^2: \begin{pmatrix} 0 & 1 & 4 \\ 1/4 & 2/4 & 1/4 \end{pmatrix} \quad Y^2: \begin{pmatrix} 0 & 1 & 4 \\ 1/4 & 2/4 & 1/4 \end{pmatrix}$$

$$E(X \cdot Y) = (-1)(-2) \cdot \frac{1}{80} + (-1)(-1) \cdot \frac{2}{80} + 0 + (-1) \cdot 1 \cdot \frac{14}{80} + 0 - \frac{6}{80} - \frac{14}{80} + \frac{2}{80} - \frac{56}{80} - \frac{2}{80} + \frac{6}{80} = -1$$

$$b) \quad \rho(X, Y) = \frac{E(X \cdot Y) - E(X)E(Y)}{\sqrt{\text{Var}(X) \cdot \text{Var}(Y)}} = \frac{-1 + 1/4}{\sqrt{(5/4)^2}} = -\frac{3}{5}$$

$$c) \quad X \backslash Y = 0: \begin{pmatrix} -1 & 0 & 1 & 2 \\ \frac{3/80}{20/80} & \frac{14/80}{20/80} & \frac{1/80}{20/80} & \frac{2/80}{20/80} \end{pmatrix} \quad X \backslash Y = 0: \begin{pmatrix} -1 & 0 & 1 & 2 \\ \frac{3}{20} & \frac{14}{20} & \frac{1}{20} & \frac{2}{20} \end{pmatrix}$$

$$Y \backslash X = 2: \begin{pmatrix} -2 & -1 & 0 & 1 \\ \frac{14/80}{20/80} & \frac{1/80}{20/80} & \frac{2/80}{20/80} & \frac{3/80}{20/80} \end{pmatrix} \quad Y \backslash X = 2: \begin{pmatrix} -2 & -1 & 0 & 1 \\ \frac{14}{20} & \frac{1}{20} & \frac{2}{20} & \frac{3}{20} \end{pmatrix}$$

$$E(X|Y=0) = -1 \cdot \frac{3}{20} + 0 \cdot \frac{14}{20} + 1 \cdot \frac{1}{20} + 2 \cdot \frac{2}{20}$$

$$E(Y|X=2) = \dots$$

$$d) \text{Var}(-3Y+3) =$$

Seminar 7

- variabile aleat. continue -

$$X: \left(\underbrace{1 \dots 2 \dots 3 \dots m \dots}_{p_1 \quad p_2 \quad p_3 \dots p_m} \right)$$

$$p_m = \frac{1}{2^m} \quad ; \quad \sum_{m=1}^{\infty} \frac{1}{2^m} \text{ serie geom. cu } q \in (-1, 1) \text{ \& serie conv.}$$

$$S = \frac{1}{2} \left(\frac{1}{1-1/2} \right) = 1$$

① $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R} ; f(x) = \begin{cases} k(x^3+x), & x \in [1, 2] \\ 0, & x \notin [1, 2] \end{cases}$

a) Det. $k = ?$ a. i. f să fie o densitate de probabilitate

f dens. prob. $\Rightarrow f(x) \geq 0$ pt $\forall x$; în plus $\int_{-\infty}^{+\infty} f(x) dx = 1$

$$f(x) \geq 0 \Leftrightarrow k(x^3-x) \geq 0 \Leftrightarrow kx(x-1)(x+1) \geq 0 \Leftrightarrow k \geq 0$$

$$\int_{-\infty}^{+\infty} f(x) dx = 1 \Leftrightarrow \int_1^2 k(x^3-x) dx = 1 \Leftrightarrow k \int_1^2 x^3-x dx = 1 \Leftrightarrow k \left(\frac{x^4}{4} - \frac{x^2}{2} \right) \Big|_1^2 = 1 \Leftrightarrow$$

$$\text{supp}(f) = \{x \in \mathbb{D} \mid f(x) \neq 0\}$$

$$1_f(x) = \begin{cases} 1, & x \in [1, 2] \\ 0, & x \notin [1, 2] \end{cases} \Rightarrow f(x) = k(x^3-x) \cdot 1_{[1,2]}(x)$$

$$\Leftrightarrow k \left(2 + \frac{1}{4} \right) = 1 \Leftrightarrow k = \frac{4}{9}$$

b) $E(X) = ?$, $\text{Var}(X) = ?$ (media și varianța)

$$f(x) = \begin{cases} 4/9 (x^3+x), & x \in [1, 2] \\ 0, & x \notin [1, 2] \end{cases}$$

$$E(X) = \int_{-\infty}^{\infty} x f(x) dx \quad ; \quad E(g(X)) = \int_{-\infty}^{\infty} g(x) \cdot f(x) dx$$

$$\text{Var}(X) = E(X^2) - E(X)^2$$

$$E(X) = \int_1^2 x \cdot \frac{4}{9} (x^3 - x) dx = \frac{4}{9} \int_1^2 (x^4 - x^2) dx = \frac{4}{9} \left(\frac{x^5}{5} - \frac{x^3}{3} \right) \Big|_1^2 =$$

$$= \frac{4}{9} \left(\frac{32}{5} - \frac{8}{3} - \frac{1}{5} + \frac{1}{3} \right) = \frac{4}{9} \cdot \frac{93-35}{15} = \frac{4}{9} \cdot \frac{58}{15} = \frac{232}{135}$$

$$E(X^2) = \int_1^2 x^2 \cdot \frac{4}{9} (x^3 - x) dx = \frac{4}{9} \int_1^2 (x^5 - x^3) dx = \frac{4}{9} \left(\frac{x^6}{6} - \frac{x^4}{4} \right) \Big|_1^2$$

$$E(X^2) = 3$$

$$\text{Var}(X) = 3 - \left(\frac{232}{135} \right)^2 = 3 - (1.71...) ^2$$

$$E(2-3X) = 2 - 3E(X)$$

$$\text{Var}(2-3X) = 3^2 \text{Var}(X) = \text{Var}(-3X+2)$$

$$P(0.5 \leq X \leq 1.5) = \int_{0.5}^{1.5} f(x) dx = \int_{1/2}^{3/2} \frac{4}{9} (x^3 - x) dx = \frac{4}{9} \left(\frac{x^4}{4} - \frac{x^2}{2} \right) \Big|_{1/2}^{3/2} = \left(\frac{5}{12} \right)$$

$$P(a \leq X \leq b) = \int_a^b f(x) dx$$

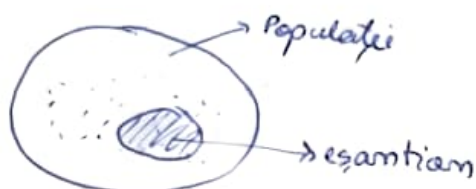
$$P\left(x > \frac{5}{4} \mid x \leq 1.5\right) = \frac{P\left(\frac{5}{4} < x \leq \frac{3}{2}\right)}{P(x \leq 3/2)} = \frac{\int_{5/4}^{3/2} \frac{4}{9} (x^3 - x) dx}{\int_1^{3/2} \frac{4}{9} (x^3 - x) dx} = \frac{\frac{4}{9} \left(\frac{x^4}{4} - \frac{x^2}{2} \right) \Big|_{5/4}^{3/2}}{\frac{4}{9} \left(\frac{x^4}{4} - \frac{x^2}{2} \right) \Big|_1^{3/2}}$$

$$P\left(x > \frac{5}{4} \mid x \leq 1.5\right) = \frac{319}{411} \text{ (probabilitate)}$$

d) funcția de repartiție

Seminar 9
- statistică -

$X \sim F_\theta$; $\theta = (\theta_1, \theta_2, \dots, \theta_k)$
 \rightarrow știu
 \rightarrow vreau să știu

$X_1, X_2, X_3, \dots, X_m$ v.a. i.i.d (virtual)

$x_1, x_2, x_3, \dots, x_m$ (efectiv) se mai numesc observații

$\hat{\theta}(X_1, X_2, \dots, X_m)$ estimator pentru θ (este tot o var. al.)

$\hat{\theta}(x_1, x_2, \dots, x_m)$ estimatie pentru θ (este un nr.)

$\bar{X} = \frac{1}{m} \sum_{i=1}^m X_i$ media de selecție (\bar{X} = v.a.)

$\bar{x} = \frac{1}{m} \sum_{i=1}^m x_i$, unde \bar{x} = nr.

\Rightarrow construcția estimatorilor

Cele 2 metode nu dau același estimator (met. momentelor; met. verosimilității maxime).

I. Metoda momentelor

Vom analiza doar cazul în care θ este unic

$$E(X) = \bar{X}$$

\rightarrow media empirică
 \rightarrow media teoretică

$$1_A(x) = \begin{cases} 1, & x \in A \\ 0, & x \notin A \end{cases} \text{ funcția indicator}$$

$1_{(0, \infty)}(x)$ la exerciții

ex

j) ca var. continuă pt. că $1_{(0, \infty)}(x)$
 era var. al. dacă $x \in \mathbb{N}$

$$f_\theta(x) = \frac{2}{\theta} \cdot x \cdot e^{-\frac{x^2}{\theta}} \cdot 1_{(0, \infty)} \quad ; \quad \theta > 0$$

$$E(X) = \int_{-\infty}^{\infty} x f(x) dx = \int_0^{\infty} \frac{2}{\theta} \cdot x^2 \cdot e^{-\frac{x^2}{\theta}} dx = \frac{2}{\theta} \int_0^{\infty} x^2 e^{-\frac{x^2}{\theta}} dx$$

$$G.V. \quad \frac{x^2}{\theta} = t \Rightarrow x^2 = \theta t \Rightarrow x = \sqrt{\theta t} \Rightarrow dx = \sqrt{\theta} \frac{1}{2\sqrt{t}} dt$$

$$x=0 \Rightarrow t=0$$

$$x \rightarrow \infty \Rightarrow t \rightarrow \infty$$

$$E(x) = \frac{2}{\theta} \int_0^{\infty} \theta t e^{-t} \sqrt{\theta} \frac{1}{2} t^{-1/2} dt = \sqrt{\theta} \int_0^{\infty} t^{1/2} e^{-t} dt = \sqrt{\theta} \Gamma\left(\frac{3}{2}\right) = \sqrt{\theta} \frac{1}{2} \Gamma\left(\frac{1}{2}\right) = \frac{\sqrt{\theta}}{2} \sqrt{\pi}$$

$$E(x) = \bar{X} \Leftrightarrow \sqrt{\frac{\theta \pi}{4}} = \bar{X} \Leftrightarrow \hat{\theta} = \frac{4\bar{X}^2}{\pi}$$

II Metoda verosimilității maxime

$$L(\theta | \underbrace{x_1, x_2, \dots, x_m}_{\text{date}}) = \prod_{i=1}^m f(x_i) = \begin{cases} \prod_{i=1}^m \frac{1}{54\theta^3} \cdot e^{-\frac{x_i}{3\theta}} & , x_i > 0 \quad \forall i \\ 0, & x_i = 0 \end{cases}$$

funcția de verosimilitate

$$L(\theta) = \left(\frac{1}{54\theta^3}\right)^m \cdot \prod_{i=1}^m x_i \cdot e^{-\frac{1}{3\theta} \cdot \sum_{i=1}^m x_i} \rightarrow m \bar{x}$$

$$\ln L(\theta) = m \ln \frac{1}{54\theta^3} + \ln \prod_{i=1}^m x_i - \frac{1}{\theta} m \bar{x} = m \ln \frac{1}{54} - 3m \ln \theta + \ln \prod_{i=1}^m x_i - \frac{m \bar{x}}{\theta}$$

$$\frac{\partial \ln L}{\partial \theta} = 0 \Leftrightarrow -\frac{3m}{\theta} + m \bar{x} \cdot \frac{1}{\theta^2} = 0 \cdot \frac{\theta^2}{m} \Leftrightarrow -\theta + \bar{x} = 0 \Leftrightarrow \hat{\theta} = \bar{x} \Rightarrow \boxed{\hat{\theta} = \bar{x}}$$

$$\frac{\partial^2 \ln L}{\partial \theta^2} \bigg|_{\theta=\bar{x}} = \frac{m}{\theta^2} - 2m \bar{x} \cdot \frac{1}{\theta^3} \bigg|_{\theta=\bar{x}} = \frac{m}{\bar{x}^2} \left(1 - 2\bar{x} \frac{1}{\bar{x}} \right) \bigg|_{\theta=\bar{x}} = \frac{m}{\bar{x}^2} (1 - 2) < 0$$

Seminar 8

$$X \sim \text{Geom}(p) \quad q = 1-p$$

$$X: \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 & \dots & m & \dots \end{pmatrix} \quad \begin{matrix} p q \\ p q^2 \end{matrix} \quad \begin{matrix} \text{încercări până la primul succes} \\ \text{(independente)} \end{matrix}$$

$$X: \begin{pmatrix} 0 & 1 & 2 & \dots & m & \dots \end{pmatrix} \quad \begin{matrix} p \\ p q \\ p q^2 \\ \dots \\ p q^{m-1} \end{matrix} \quad \text{execuții până la primul succes}$$

$$X \sim \text{Norm}(m, \sigma^2)$$

$$X \sim \text{Binom}(m, p)$$

câte succese avem în m încercări (nr. prostalucit)

$$X: \begin{pmatrix} 0 & 1 & \dots & k & \dots & m \end{pmatrix} \quad \begin{matrix} p_0 & p_1 & \dots & p_k & \dots & p_m \end{matrix} \quad P_k = C_m^k \cdot p^k \cdot (1-p)^{m-k}$$

$$X \sim \text{Exp}(\lambda) \quad , \quad f(x) = \begin{cases} \lambda \cdot e^{-\lambda x}, & x > 0 \\ 0, & \text{în rest} \end{cases}$$

"alexandriei, quarta pul" are tot ce țib pt. legendă în R
histogramă =

e funcție compunând cu histograma, dacă limia n făcove bară la jum x.